

A woman in a white shirt is sitting at a desk, using a calculator. On the desk, there is a smartphone, a cup of coffee, and some crumpled paper. In the foreground, there are some papers and a pair of glasses.

SRPSKO FISKALNO DRUŠTVO – PORESKO VEČE

DRUGI STUB MERA U OKVIRU BEPS

Dr Dejan Popović, profesor emeritus Univerziteta u Beogradu

Mr Dragan Drača, partner u kompaniji PwC Srbija

U POČETKU BEŠE
ANALOGNO DOBA

▷ 19A

20

▷ 20A

21

99 GODINA VAŽEĆEG PORETKA U MEĐUNARODNOM PORESKOM PRAVU

- Na dan 5. aprila 1923. godine četvorica ekonomista:
 - **Hajsbert Brauns** (Gijsbert W. J. Bruins), profesor i rektor Visoke komercijalne škole u Roterdamu, Holandija
 - **Luidi Einaudi** (Luigi Einaudi), profesor Univerziteta u Torinu, Italija
 - **Edvin Seligman** (Edwin R. A. Seligman), profesor Univerziteta Kolumbija u Njujorku, SAD
 - **Ser Džosaja Stemp** (Josiah Stamp), član Kraljevske komisije za porez na dohodak, Velika Britanija,koje je 1922. godine angažovao Finansijski komitet Društva naroda, podneli su naručiocima svoj izveštaj, koji je sadržao tri dela:
 - Ekonomske posledice međunarodnog dvostrukog oporezivanja
 - Opšti principi koji uređuju međunarodnu nadležnost u oporezivanju
 - Primena principa
- Društvo naroda je 1920. godine konstatovalo da dvostruko oporezivanje predstavlja prepreku međunarodnim odnosima i proizvodnji u svetu i otuda pretnju miru.

DRUŠTVO NARODA – OECD – UN

- Na osnovu zaključaka iz Izveštaja „Četvorice ekonomista“, Fiskalni komitet Društva naroda pripremio je u narednim godinama – prvo u Ženevi (1928) tri nacrtu Model konvencije o izbegavanju dvostrukog oporezivanja, a zatim je u Meksiko Sitiju (1943) i Londonu (1946) izrađena Model bilateralna konvencija o sprečavanju dvostrukog oporezivanja dohotka i imovine.
- U svetu posle Prvog svetskog rata ekonomski su dominirale dve države: SAD i Velika Britanija. Od kako su 1913. godine uvele *federal income tax* na svetski dohodak svojih državljana/rezidenata, SAD su u početku dozvoljavale odbitak u inostranstvu plaćenog poreza od poreske osnovice, a od 1918. godine puni kredit. Velika Britanija je, pak, dopuštala samo delimičan kredit, i to jedino za porez plaćen unutar njene Imperije.
- SAD su nastojale da se stvori takav međunarodni režim u kojem zemlja izvora ima primarno pravo na oporezivanje (s obzirom na svoje ogromno unutrašnje tržište), a Velika Britanija da primarno pravo na oporezivanje pripadne državi odakle se investira kapital – dakle, zemlji rezidentstva.
- Treća velika sila, Francuska, bila je uvoznica kapitala i insistirala je, poput SAD, na teritorijalnom principu.

DRUŠTVO NARODA – OECD – UN nastavak

- Te dve pozicije nisu bile podložne kompromisu, a kako je sve veći broj država prihvatao porez na dohodak sa sličnim karakteristikama, problem je postajao sve ozbiljniji i nije se mogao rešavati unilateralno ili na *ad hoc* bilateralnoj osnovi. Izveštaj „Četvorice ekonomista“ pokazivao je tenziju između nastojanja da se problem reši na stručnom nivou i neophodnosti da se poštuje suverenitet država koje su im, posredstvom Društva naroda, poverile zadatak. Oni su razumeli da se ne mogu fokusirati samo na tehničku stranu rešenja, već da moraju imati u vidu političku dimenziju.
- Otuda je pristup „Četvorice ekonomista“, u krajnjoj liniji, bio da se koordinisano rešenje mora tražiti kroz **dobrovoljnu saradnju država**, a ne kroz delegiranje ovlašćenja nekom nadnacionalnom telu. „Četvorica ekonomista“ su 1923. godine pripremili kompromis koji do danas oblikuje međunarodnu poresku politiku:
- **Poreska osnovica, koja je proizvod ekonomske aktivnosti, ne treba da se deli na osnovu obveznikovih političkih ili društvenih veza s određenom državom, nego na osnovu njegovih ekonomskih interakcija sa njom ili unutar nje (eng. *economic allegiance*), koje bi, pak, trebalo utvrditi putem, između ostalog, **lociranja** izvora različitih prihoda koji čine dohodak.**

DRUŠTVO NARODA – OECD – UN nastavak

- No, „Četvorica ekonomista“ su priznali da se to utvrđivanje izvora u mnogim slučajevima (moguće i u većini) ne zasniva na ekonomskoj analizi jer prihod može imati više različitih mesta izvora – suviše je mnogo varijabli i međuzavisnosti između prihoda da bi se mogao precizno utvrditi izvor u globalnoj ekonomiji. Otuda se podela globalnog dohotka svodi na političku ostvarivost, a ne na nauku. Za određivanje ekonomske veze obveznika s određenom državom „Četvorica ekonomista“ naveli su izvor i rezidentstvo.
- Kompromis je u pogledu prava na oporezivanje dobiti od poslovanja postignut uvođenjem koncepta „stalne poslovne jedinice“. Zemlja izvora dobija pravo da oporezuje dobit koju nerezident ostvari na njenoj teritoriji jedino ako je ta dobit ostvarena poslovanjem njegove stalne poslovne jedinice **locirane** na teritoriji zemlje izvora.
- Nexus pravilo (gde treba da se plati porez) se od dvadesetih godina 20. veka bazira na fizičkom prisustvu.
- Pravila o alokaciji dobiti zasnivaju se na principu „van dohvata ruke“.

DRUŠTVO NARODA – OECD – UN nastavak

- U periodu posle Drugog svetskog rata glavnu ulogu u razradi model-konvencija za sprečavanje dvostrukog oporezivanja preuzeo je OECD (čija je preteča OEEC), da bi nešto kasnije i OUN pristupila izradi model-konvencija.
- Godine 1963. Fiskalni komitet OECD publikovao je **Draft Double Taxation Convention on Income and Capital**.
- Godine 1977. OECD je pripremio **Model Double Taxation Convention on Income and Capital**.
- Od 1991. godine, imajući u vidu da su izmene i dopune Model-konvencije postale stalan proces, OECD se opredelio za fleksibilan pristup, koji podrazumeva učestalije, a manje po obuhvatu revizije teksta i Komentara. Novi naziv – **Model Tax Convention on Income and on Capital** – označava da je Model-konvencija posvećena ne samo izbegavanju dvostrukog oporezivanja, nego i drugim ciljevima (npr. sprečavanju izbegavanja poreza). Poslednja revizija je iz 2017. godine.
- Pod okriljem UN 1980. godine izrađena je Model-konvencija UN o dvostrukom oporezivanju između razvijenih zemalja i zemalja u razvoju, a 1999. godine je došlo do prve revizije te model-konvencije. Poslednja revidirana verzija Model-konvencije UN je iz 2017. godine.

A woman with her hair in a bun is wearing a blue and black VR headset. She is looking out over a city at night, with a blurred background of lights and buildings. The text "NASTUPA DIGITALNO DOBA" is overlaid on the left side of the image.

NASTUPA DIGITALNO DOBA

BEPS 1.0

- 2012. godine lideri G 20 zatražili su od OECD da razradi neophodne mere za sprečavanje erozije osnovice i premeštanja dobiti.
- 2013. godine OECD je doneo Akcioni plan o BEPS-u, podržan od strane G 20.
- 2015. OECD prezentovao završne izveštaje o 15 BEPS akcija.
- Neke od akcija sprovode se kroz nacionalna zakonodavstva.
- Jedan broj akcija sproveden je kroz MLI, zaključen 2017. godine (**2 - Neutralisanje efekata aranžmana sa nepodudaranjem hibrida; 6 - Sprečavanje pružanja pogodnosti iz poreskog ugovora u nepodesnim okolnostima; 7 - Sprečavanje artificijelnog izbegavanja statusa stalne poslovne jedinice; 14 - Činjenje mehanizama rešavanja sporova efikasnijim**). Do januara 2022. godine Multilateralnoj konvenciji je pristupilo 96 država i jurisdikcija, a već je stupila na snagu u 67 država i jurisdikcija, s tim što će 1. aprila 2022. stupiti na snagu u još jednoj.
- Obrazovan je Inkluzivni okvir za BEPS (141 država i jurisdikcija), pod okriljem OECD i G 20.

PREOSTALI IZAZOVI

DIGITALIZACIJA

- Da li su pravila međunarodnog poreskog prava, nastala pre 99 godina, primerena novim uslovima koji vladaju u digitalizovanoj globalnoj ekonomiji?
- Fizičko prisustvo na teritoriji u industrijskoj proizvodnji (u „analognom svetu“) je sasvim razuman zahtev da bi se ustanovila poreska jurisdikcija (subjektivno poresko pravo) neke države.
- Ima li taj zahtev opravdanje u „digitalnom svetu“?

PORESKA KONKURENCIJA

- Trend pada zakonskih i efektivnih stopa poreza na dobit korporacija

BEPS 2.0

- Na dan 8. oktobra 2021. godine, 137 država i jurisdikcija se u okviru Inkluzivnog okvira za BEPS dogovorilo da pristupe reformi pravila međunarodnog oporezivanja implementacijom plana o „dva stuba“, čime bi se obezbedilo da multinacionalna preduzeća plate pravičan udeo poreza gdegod da posluju. Do sada se BEPS 2.0 projektu nisu pridružili Pakistan, Nigerija, Šri Lanka i Kenija.
- **PRVI STUB (Pillar One)** ima za cilj da redefiniše alokaciju prava na oporezivanje dobiti od poslovanja na međunarodnom nivou. Pojednostavljeno, pravo na oporezivanje dodeljuje se državama u kojima su potrošači locirani u odnosu na deo rezidualne dobiti ostvarene kroz automatizovane digitalne usluge, ako multinacionalno preduzeće ima **globalni promet iznad 20 milijardi evra** i **profitabilnost iznad 10%** (isključene su ekstraktivne grane i regulisane finansijske usluge). Taj deo rezidualnog profita utvrđivao bi se na osnovu formularne raspodele, koja bi u tom pogledu zamenila princip van dohvata ruke. Neka država bi se kvalifikovala za takvu preraspodelu samo ako multinacionalno preduzeće iz nje ostvaruje najmanje **1 milion evra prihoda** (250.000 evra ako je njen BDP manji od 40 milijardi evra). Toj državi bi pripalo pravo na oporezivanje 25% rezidualne dobiti (tj. dobiti iznad 10% prihoda). Postoji i niz dodatnih pravila u okviru prvog stuba.

BEPS 2.0 nastavak

- **DRUGI STUB (Pillar Two)** ima za cilj da velika multinacionalna preduzeća plate minimalni iznos poreza nezavisno od toga gde im je sedište ili u kojoj jurisdikciji posluju. Taj stub obuhvata:
 - 1) Dva „globalna pravila protiv erozije osnovice“ (**Global anti-Base Erosion Rules – GloBE rules**), ugrađena u nacionalna prava:
 - a) **Pravilo o uključivanju dohotka (Income Inclusion Rule – IIR)**
 - b) **Pravilo za slučaj preniskog oporezivanja (Undertaxed Payment Rule – UTPR).**
 - 2) **Pravilo o podložnosti porezu (Subject to Tax Rule – STTR)**, ugrađeno u poreske ugovore. Ono treba da omogući zemlji izvora koja se kroz poreski ugovor odrekla subjektivnog poreskog prava u odnosu na neki prihod da može da uvede „doplatni porez“ („top-up tax“) do dogovorene minimalne poreske stope (15%) u slučajevima kada su iskorišćene pogodnosti iz poreskog ugovora da se dobit iz zemlje izvora prebaci u jurisdikciju u kojoj je porez niži ili ga uopšte nema.

MODEL GloBE PRAVILA

- Na dan 20. decembra 2021. godine, OECD je objavio Model pravila za drugi stub (**Pillar Two Model Rules**). U pitanju su model **GloBE** pravila.
- **GloBe** pravila se primenjuju na „sastavne entitete“ (**Constituent Entities**) koji su članovi grupe multinacionalnih preduzeća (**MNE Group**), koja ima godišnji prihod od najmanje **EUR 750 miliona** u konsolidovanom finansijskom izveštaju krajnjeg matičnog entiteta (**Ultimate Parent Entity – UPE**) u najmanje dve od četiri fiskalne godine koje neposredno prethode fiskalnoj godini u kojoj se sprovodi testiranje. Postoji i **de minimis** pravilo (o kome će biti reči kasnije), kao i posebna pravila koja se tiču limita u slučajevima statusnih promena tokom četvorogodišnjeg perioda.
- Grupa multinacionalnih preduzeća (**MNE Group**) je svaka grupa koja obuhvata barem jedan entitet (društvo) ili stalnu poslovnu jedinicu koji nisu locirani u jurisdikciji kojoj pripada krajnji matični entitet (**UPE**). Grupu može činiti i samo jedan entitet koji ima stalnu poslovnu jedinicu u drugoj jurisdikciji.
- Sastavni entiteti (**Constituent Entities**) su sva društva i sve njihove stalne poslovne jedinice, koje se tretiraju odvojeno od svoje centrale (društva).

MODEL GLOBE PRAVILA nastavak

- **Izuzeti entiteti su:**
 - država i uže političko-teritorijalne jedinice
 - međunarodna organizacija
 - nedobitna organizacija
 - penzijski fond
 - investicioni fond koji je krajnji matični entitet (**Ultimate Parent Entity – UPE**)
 - investicioni instrument za nepokretnosti (**Real Estate Investment Vehicle**) koji predstavlja **UPE**.
- **Izuzeti entitet** je također entitet:
 - a) gde je najmanje **95%** njegove vrednosti u neposrednom ili posrednom vlasništvu jednog od gore navedenih izuzetih entiteta ili većeg broja njih (ne računajući penzijski fond) i gde taj entitet:
 - i. posluje isključivo ili gotovo isključivo da bi držao imovinu ili investirao sredstva u korist izuzetog entiteta; ili
 - ii. samo sprovodi aktivnosti koje su pomoćnog karaktera u odnosu na one koje sprovodi izuzeti entitet;
 - b) gde je najmanje **85%** njegove vrednosti u neposrednom ili posrednom vlasništvu jednog od gore navedenih izuzetih entiteta ili većeg broja njih (ne računajući penzijski fond), pod uslovom da suštinski sav dohodak entiteta čine „izuzete dividende“ ili „izuzeti dobiti ili gubici na kapitalu“ (**Equity Gain or Loss**), koji su isključeni iz obračunavanja **GLOBE dohotka ili gubitka**.
- Entitet koji podnosi prijavu može optirati da ne tretira entitete pod a) i b) kao izuzete. Opcija važi pet godina.

KAKO FUNKCIONIŠU GLOBE PRAVILA?

- Iznos doplatnog poreza (**Top-Up Tax**) koji se naplaćuje od **matičnog entiteta** ili od **sastavnih entiteta** lociranih u jurisdikciji u kojoj važi Pravilo za slučaj preniskog oporezivanja (**UTPR**) utvrđuje se:
 - pripisivanjem matičnom entitetu doplatnog poreza svakog sastavnog entiteta koji je nisko oporezovan, u skladu sa Pravilom o uključivanju dohotka (**IIR**), a zatim
 - alokacijom preostalog doplatnog poreza – ukoliko ga ima – jurisdikcijama u kojima važi Pravilo za slučaj preniskog oporezivanja (**UTPR**).
- Pretpostavke:
 1. Država u kojoj se nalazi matični entitet (matično društvo): **Nemačka**.
 2. Jurisdikcija u kojoj važi Pravilo za slučaj preniskog oporezivanja (**UTPR**): **Srbija**.

PRIMENA PRAVILA O UKLJUČIVANJU DOHOTKA (IIR)

Član 2.1.

- Krajnje matično društvo grupe multinacionalnih preduzeća, locirano u **Nemačkoj**, koje poseduje (neposredno ili posredno) vlasnički ulog u nisko oporezovanom sastavnom društvu u **Srbiji** bilo kada u toku fiskalne godine, dužno je da plati porez u iznosu koji je jednak njegovom **dodeljivom učešću** u doplatnom porezu tog nisko oporezovanog sastavnog društva za tu fiskalnu godinu.
- **Dodeljivo učešće** u doplatnom porezu nisko oporezovanog sastavnog društva u **Srbiji** =
Doplatni porez sastavnog društva x procenat uključenosti matičnog društva za to društvo iz **Srbije**
Procenat uključenosti = (Ukupan GloBE dohodak društva iz **Srbije** – deo GloBE dohotka pripisiv drugim vlasnicima) : Ukupan GloBE dohodak društva iz **Srbije**
- Ako je procenat uključenosti 100%, dodeljivo učešće nemačkom matičnom društvu jednako je doplatnom porezu sastavnog društva u Srbiji.

PRIMENA PRAVILA O UKLJUČIVANJU DOHOTKA (IIR) nastavak

- Postotak doplatnog poreza = minimalna stopa (15%) – efektivna stopa
- Doplatni porez za jurisdikciju = postotak doplatnog poreza x višak profita (neto GloBE dohodak umanjen za izuzeća)
- **Doplatni porez sastavnog društva** = Doplatni porez za jurisdikciju x (GloBE dohodak tog društva : GloBE dohodak svih sastavnih društava u jurisdikciji)

PRAVILA ZA SLUČAJ PRENISKOG OPOREZIVANJA (UTPR)

- Doplatni porez obračunat u vezi sa dobiti multinacionalnog preduzeća se ili naplaćuje kroz primenu IIR u jurisdikciji matičnog društva (**Nemačkoj**) ili dovodi do odgovarajućeg usklađivanja po osnovu pravila za slučaj preniskog oporezivanja u UTPR jurisdikciji (**Srbiji**).
- **Prioritet u primeni pripada IIR.** Otuda, nikakav doplatni porez neće dovesti do usklađivanja po osnovu pravila za slučaj preniskog oporezivanja u pogledu sastavnog društva koje je kontrolisano (neposredno ili posredno) od inostranog sastavnog društva koje je podvrgnuto, saglasno GloBE pravilima, pravilima o uključivanju dohotka (IIR).
- U situaciji kada se IIR ne primenjuje na nivou krajnjeg matičnog društva, pravila o uključivanju dohotka mogu biti primenjena na nivou ispod holdinga. U tim okolnostima, moguće je da nisko oporezovana sastavna društva locirana u datoj jurisdikciji nisu sva u vlasništvu istog matičnog društva koje primenjuje ista IIR. Tada bi neka nisko oporezovana sastavna društva potpala pod udar primenjivog IIR, dok bi druga mogla potpasti pod udar pravila za slučaj preniskog oporezivanja (UTPR).

PRIMENA PRAVILA ZA SLUČAJ PRENISKOG OPOREZIVANJA (UTPR)

Čl. 2.4. – 2.6.

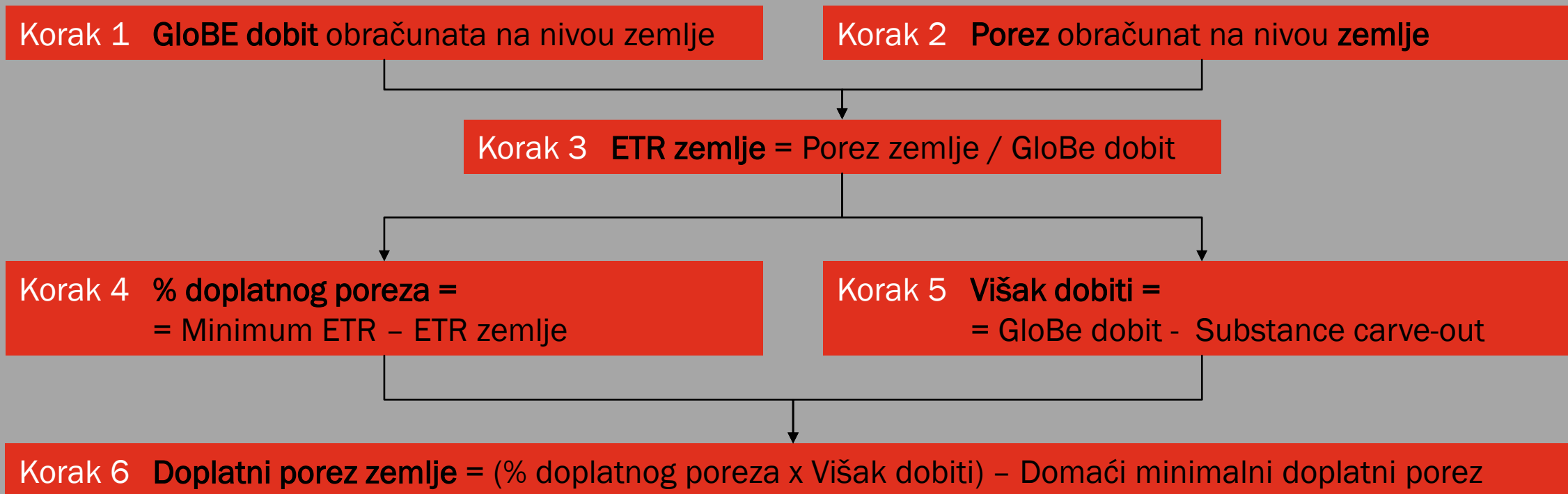
- Sastavno društvo grupe multinacionalnih preduzeća, locirano u **Srbiji**, neće imati pravo na odbitak u iznosu koji dovodi da to društvo ima dodatne gotovinske poreske troškove jednake iznosu **UTPR doplatnog poreza za fiskalnu godinu**, koji su alocirani toj jurisdikciji (**Srbiji**).
- **UTPR doplatni porez za fiskalnu godinu** = zbir doplatnih poreza za svako sastavno društvo u **Srbiji**.
- Taj doplatni porez biće jednak nuli ako je sve udele u **Srbiji** držalo matično društvo koje je dužno da primeni **IIR** u svojoj jurisdikciji (**Nemačkoj**) u odnosu na to sastavno društvo u **Srbiji**.
- Ako se ne primenjuje nulta stopa, doplatni porez za društvo u **Srbiji** umanjuje se za dodeljivo učešće matičnog društva u doplatnom porezu za to društvo u **Srbiji**, utvrđeno u skladu sa **IIR**.

PRIMENA PRAVILA ZA SLUČAJ PRENISKOG OPOREZIVANJA (UTPR)

nastavak

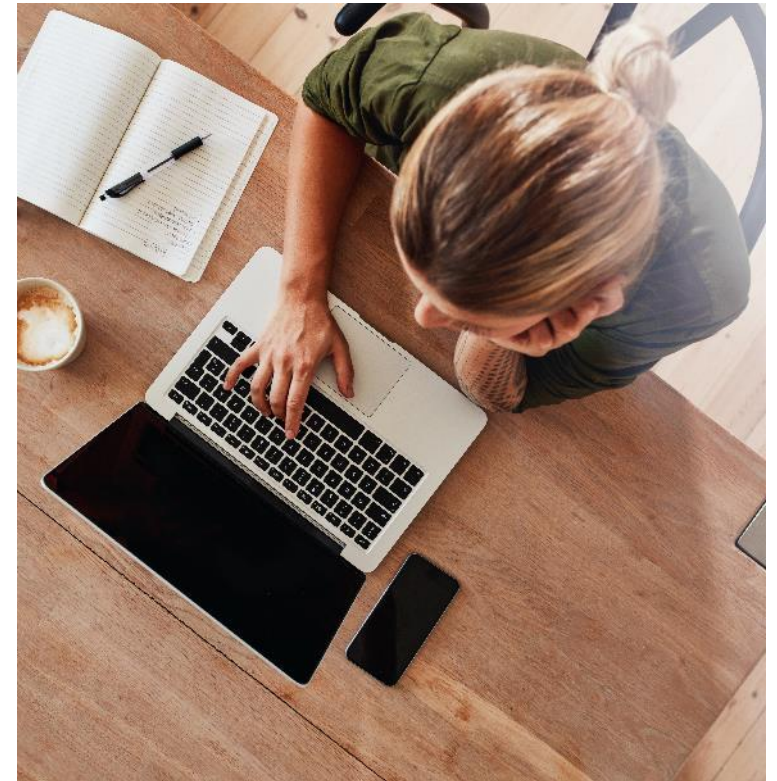
- **Iznos UTPR doplatnog poreza alociran Srbiji** = UTPR doplatni porez x UTPR postotak
- UTPR postotak za **Srbiju** za fiskalnu godinu =
 $50\% \times (\text{Broj zaposlenih u Srbiji} : \text{Broj zaposlenih u svim UTPR jurisdikcijama}) +$
 $50\% \times (\text{Ukupna vrednost materijalne imovine u Srbiji} : \text{Ukupna vrednost materijalne imovine u svim UTPR jurisdikcijama})$
- GloBE pravila predviđaju isključenje od primene pravila za slučaj preniskog oporezivanja (UTPR) za ona multinacionalna preduzeća koja se nalaze u početnoj fazi svoje međunarodne delatnosti, pri čemu imaju materijalnu imovinu u inostranstvu koja ne prelazi 50 miliona evra i posluju u ne više od 5 drugih jurisdikcija. Ovo isključenje je ograničeno na period od 5 godina pošto takvo multinacionalno preduzeće po prvi put potpadne pod udar GloBE pravila.

ILUSTRACIJA

POSTUPAK PODNOŠENJA PRIJAVE

- Svako sastavno društvo locirano u **Srbiji** dužno je da podnese GloBE informacionu prijavu Poreskoj upravi Republike Srbije.
- Ako između kvalifikovanih nadležnih organa **Nemačke** i **Srbije** postoji sporazum, GloBE informacionu prijavu može, umesto sastavnog društva, podneti krajnje matično društvo, a sastavno društvo je u obavezi da obavesti svoje poreske vlasti o identitetu matičnog društva koje podnosi informacionu prijavu i o jurisdikciji u kojoj je ono locirano.
- GloBE informaciona prijava podnosi se u roku od 15 meseci po isteku fiskalne godine za koju se izveštava.

POSTUPAK PODNOŠENJA PRIJAVE nastavak

- **GloBE informaciona prijava sadrži sledeće podatke o grupi multinacionalnih preduzeća:**
 - PIB-ove sastavnih društava, jurisdikciju u kojoj su locirana i njihov status u okviru GloBE pravila;
 - informacije o ukupnoj korporativnoj strukturi grupe multinacionalnih preduzeća, uklj. podatke o kontrolnim učešćima u kapitalu sastavnih društava koja imaju druga sastavna društva;
 - podatke neophodne da bi se izračunala:
 - efektivna poreska stopa za svaku jurisdikciju i doplatni porez za svako sastavno društvo;
 - alokacija doplatnog poreza u skladu sa IIR, kao i iznos UTPR doplatnog poreza za svaku jurisdikciju;
 - dokumentaciju o učinjenim opcijama;
 - ostale neophodne informacije.

OTVORENA PITANJA

- Nedavno objavljen Model pravila za Stub 2 donosi čitav set novih definicija i pravila, ali otvara i određena pitanja i nedoumice u vezi njihove konkretne primene:
 - Pošto se GloBE primenjuje kroz domaće propise, kako i u kojoj meri se može obezbediti zadovoljavajući nivo standardizacije i usklađenosti između zemalja IF? Kako obezbediti konzistentnost?
 - Ukoliko ne budu sve IF zemlje primenjivale IIR, kako će se odrediti „kritična masa“ (kao kod MLI za poreske ugovore)?
 - Nejasnoće u vezi utvrđivanja poreske osnovice – privremene razlike, odloženo priznavanje prihoda/rashoda, poreski gubici i njihovo prenošenje?
 - Poreski podsticaji – ako su već usklađeni sa BEPS i međunarodnim standardima, koji je razlog da se ne priznaju?
 - Tranziciona pravila i izuzeci u pogledu značajnog prisustva (zaposleni i imovina - substance based carve-outs).
 - Usklađenost sa drugim sličnim režimima (GILTI i BEAT u SAD i sl.)
- Očekuje se donošenje detaljnih pravila za implementaciju GloBE koja bi trebalo da reše neka od ovih pitanja.

NAREDNI KORACI

- Veoma ambiciozan vremenski okvir:
 - Detaljna pravila za implementaciju GloBE – do kraja 2022
 - Multilateralni instrument za STTR – sredina 2022
 - Stupanje na snagu Stuba 2 (osim UTPR) – 2023
 - Stupanje na snagu UTPR - 2024

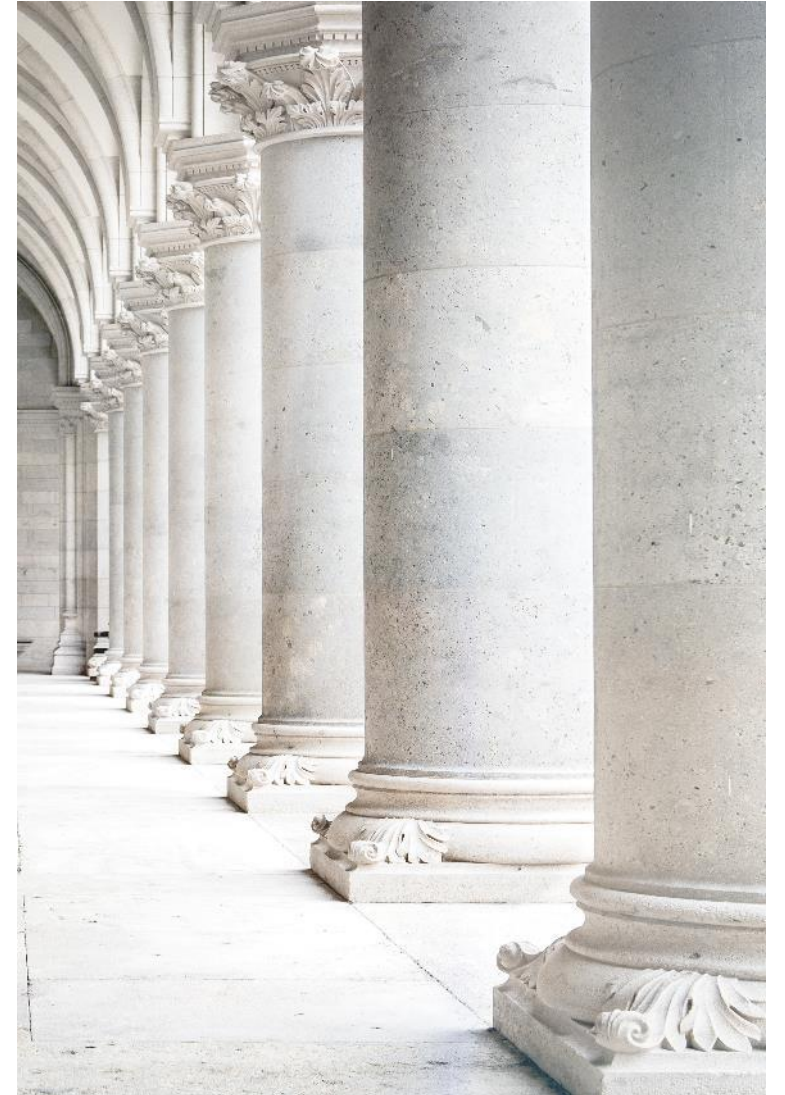
- EU već objavila nacrt Direktive o minimalnom porezu

- Izazovi:
 - Razrada detaljnih pravila, rešavanje komplikovanih problema i usklađivanje sukobljenih interesa (dobitnici/gubitnici, politički uticaji itd.)
 - Komplikovana i spora izmena domaće regulative i ratifikacija MLI
 - Priprema propisa, obrazaca i prilagođavanje IT sistema
 - Priprema poreskih obveznika – resursi za prikupljanje i obradu podataka, prilagođavanja IT sistema

SRBIJA – DRUGI STUB MERA

- Pitanje koje se nameće - u kojoj meri i kako će Srbija primenjivati Drugi stub?
- Srbija je uključena u **Inkluzivni okvir za BEPS**
- Do sada je primena BEPS mera bila ograničena na Multilateralni instrument za primenu mera koje se odnose na poreske ugovore
- OECD – status pravila:
 - GloBE nije obavezan ali ako se zemlja opredeli da ga primenjuje, mora da primenjuje na usaglašen način. Zemlje prihvataju primenu GloBE pravila od strane drugih članica IF
 - STTR – Multilateralni instrument
- Implementacija GloBE bi zahtevala (značajne) izmene domaćih poreskih propisa
- Prethodno je potrebno sagledati uticaj na postojeći lokalni poreski sistem

SRBIJA – BITNA PITANJA

- Na koga se primenjuje Stub 2?
 - Kompanije i stalne poslovne jedinice u Srbiji, a koje pripadaju međunarodnoj grupi koja ima godišnje prihode preko EUR 750 m.
 - De minimis izuzeci – manje od EUR 10 m prihoda i EUR 1 m profita.
 - Isključenje (carve-out) dohotka koji odgovara iznosu od 5% knjigovodstvene vrednosti materijalne imovine i platnog spiska. U prelaznom periodu od 10 godina isključenje će prvo obuhvatiti 8% (imovina), odn. 10% (platni spisak), a onda opadati za po 0,2 procentna poena tokom prvih pet godina i za po 0,4 procentna poena (imovina), odn. 0,8 procentnih poena (platni spisak) tokom sledećih pet godina. Isključenje će se primenjivati i u odnosu na dohodak od međunarodnog saobraćaja pomorskim brodovima.
- Nominalna poreska stopa od 15% ne mora biti dovoljna? Zahteva se 15% efektivna poreska stopa (ETR) po GloBE pravilima:
 - Posebno propisana pravila za priznate/nepriznate rashode
 - Uzimaju se u obzir tekući i odloženi poreski rashodi
 - Ako Srbija ne oporezuje minimalnih 15%, druga zemlja hoće (IIR)

SRBIJA – BITNA PITANJA nastavak

- Da li je potrebna promena politike poreskih podsticaja?
 - Ne uzima se u obzir 10-to godišnje poresko oslobođenje za ulaganja u OS i zapošljavanje?
 - Šta je sa poreskim podsticajima za ulaganje u istraživanje u razvoj i intelektualnu svojinu?
- Blagovremena priprema:
 - Izmena zakona, podzakonskih akata, obrazaca
 - Kadrovskih i materijalnih resursa. Da li su postojeći/planirani kapaciteti Poreske uprave dovoljni?

HVALA.